

Protocol d'avaluació i orientació d'intervenció davant dels consums d'alcohol

Jornada dels psicòlegs de centres penitenciaris
Barcelona, 28 de novembre de 2007

Avís legal

Aquesta obra està subjecta a una llicència Reconeixement 2.5 de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, la distribució, la comunicació pública i la transformació per generar una obra derivada, sense cap restricció sempre que se'n citi el titular dels drets (Generalitat de Catalunya. Departament de Justícia). La llicència completa es pot consultar a <http://creativecommons.org/licenses/by/2.5/es/legalcode.ca>.

Introducció

- L'objectiu de les mesures privatives de llibertat és la reinserció i la rehabilitació.
- El consum d'alcohol juntament amb les altres problemàtiques relacionades amb el consum de tòxics són importants factors productors de conductes desadaptatives i antinormatives.

Introducció (cont.)

- L'alcohol ha estat en molt casos un element que ha jugat un paper significatiu en la comissió del delicte, tant com a factor causal com a facilitador.
- El consum d'alcohol en el medi penitenciari pot un ser un element que interfereixi en el procés rehabilitador o fins i tot pot ser un factor de risc en la comissió de nous delictes.

Introducció (cont.)

- El consum d'alcohol i la seva problemàtica associada queden ocults quan el subjecte ingressa a presó arran de la no-disponibilitat de la substància.
- És en reiniciar els contactes amb el medi exterior que sovint aquesta problemàtica es reinstaura de manera progressiva si no ha estat abordada prèviament.

Objectius

- Trobar una metodologia comuna d'avaluació i intervenció davant:
 - Els consums actuals d'alcohol.
 - La detecció de subjectes amb història personal de risc de consum perjudicial d'alcohol.

Procediment

- El procediment es compon de 3 fases: detecció, avaluació i intervenció.
- Fase 1: Abans de qualsevol intervenció es fa necessària la detecció de l'impacte del consum d'alcohol.
- Aquesta detecció es fa avaluant dos nivells:
 1. Antecedents biogràfics.
 2. Consum actual.
- En cas de compliment dels criteris especificats, s'activarà el protocol d'intervenció.

Procediment (cont.)

- Fase 2: L'activació de la fase d'intervenció implicarà en primer lloc la realització prèvia d'una recollida de dades en més profunditat del consum d'alcohol i altres conductes addictives: es pot fer mitjançant una història clínica estandarditzada o emplenant les observacions del full de recollida dels antecedents biogràfics.
- En funció de la disponibilitat de temps, del nombre potencial de casos, dels objectius a assolir (identificar, avaluar, tractar, etc.) i de la formació dels professionals, es considera convenient administrar l'EUROPASI com a història clínica estandarditzada, però també es pot administrar l'AUDIT com a instrument per a diagnosticar consum abusiu d'alcohol.

Procediment (cont.)

- Fase 3: Nivells d'intervenció.
- Adequats en funció de:
 - Antecedents biogràfics.
 - Anàlisi del consum actual.
 - Recollida de dades amb la història clínica (EUROPASI).

Fase 1. Detecció

1. Antecedents biogràfics

- Avaluació de les àrees sensibles en relació amb el consum d'alcohol:
 1. l'historial addictiu
 2. la tipologia delictiva
 3. la salut mental
 4. la salut física
 5. l'àmbit familiar
 6. l'àmbit sociolaboral

1. Historial addictiu

- L'àrea serà significativa:
 - Davant la presència de qualsevol ítem (excepte altres addiccions).
 - En l'apartat d'altres addiccions únicament si està vinculat al consum actual.

HISTORIAL ADDICTIU		SÍ/NO	OBSERVACIONS
Antecedents de consum OH	Abús d'alcohol / Problemàtica d'alcoholisme anterior		
Antecedents de toxicomanies	Consum de drogues vinculat a estil de vida / Antecedents de drogodependències		
Altres addiccions	Problemàtica de ludopatia, addicció al sexe, trastorns d'alimentació		
Tractaments	Ha realitzat (realitza) tractament d'alcohol/ drogues		

2. Tipologia delictiva

- L'àrea serà significativa quan:
 - Hi hagi vinculació entre consum i delicte.
 - La tipologia sigui de violència i hi hagi consum actual.

DELICTES		SÍ / NO	OBSERVACIONS
Vinculació entre el consum i el delicte	En l'època del delicte hi havia abús d'alcohol / consta en el testimoni el consum d'alcohol		
Tipologia delictiva	Delictes de violència contra les persones		

3. Salut mental

- L'àrea serà significativa quan qualsevol ítem sigui positiu i vinculat al consum actual.

SALUT MENTAL		SÍ/NO	OBSERVACIONS
Antecedents psiquiàtrics	Consta diagnòstic de malaltia mental / s'han observat trets significatius de trastorn mental		
Trets conductuals	Inestabilitat emocional, impulsivitat, inadaptació		

4. Salut física

- L'àrea serà significativa quan qualsevol ítem sigui positiu i vinculat al consum actual.

ESTAT DE SALUT		SÍ/NO	OBSERVACIONS
Situació actual	Malalties relacionades amb el consum d'alcohol (hepatopaties, pancreatitis)		
Ús de fàrmacs	Pren fàrmacs psicotròpics que interaccionen amb el consum		

5. Àmbit familiar

- La presència d'història de queixes familiars sobre el consum per si sol serà significatiu.
- Les situacions de maltractaments només si estan vinculades al consum actual d'alcohol.

FAMILIAR		SÍ/NO	OBSERVACIONS
Indicadors familiars	Historial de patiment i queixes familiars provocades pel consum		
Antecedents	S'han donat situacions de maltractaments en el si de la família		

6. Àmbit sociolaboral

- L'àrea serà significativa:
 - Quan l'ítem de conducció sigui positiu.
 - Quan l'ítem de realització de feina de risc estigui vinculat amb el consum actual.

LABORAL		SÍ/NO	OBSERVACIONS
Conducció	Ha utilitzat el transport privat havent begut / consten alcoholèmies positives en conducció		
Ocupació actual	Realitza una feina de risc que pot ser influïda pel consum d'alcohol / pot significar risc per a terceres persones		

Fase 1. Detecció

2. Consum actual

- Aquesta avaluació es refereix a l'estudi del consum d'alcohol *en les sortides de l'intern durant la seva estada penitenciària*.
 - La informació pot provenir de l'aparició d'un consum d'alcohol en una anàlisi toxicològica, per observació directa o per altres informacions.
- En tots els casos aquesta avaluació és complementària al full d'avaluació d'antecedents biogràfics.

Consum actual

CONSUM ALCOHOL ACTUAL		SÍ/NO	Observació subjectiva del terapeuta.
Freqüència	Entre 30 i 50% controls positius.		
Quantitat	Més de 0.65 (Alco-test: en aire).		
Simptomatologia	Presenta símptomes d'intoxicació greu: parla alterada, psicomotricitat descontrolada, somnolència, etc.		
Situacions de risc	Conductes antinormatives (arribar tard feina, faltar al recurs, arribar tard al Centre, etc.) / provoca situacions de risc en terceres persones.		
Barreja alcohol i altres drogues	Presenta consums d'altres substàncies.		
Motivació de canvi	Despreocupació, desinterès (No mobilitza recursos personals, ni mostra preocupació pel canvi).		
Actitud davant dels consums	Negació, minimització.		

Significativitat en àrea de consum actual

- Tenir un SI en:
 - freqüència
 - quantitat
 - simptomatologia
- Si hi ha vinculació entre una de les tres primeres i alguna de les quatre segones seria indicatiu d'una major severitat.

Fase 2. Avaluació

- Recollida de dades de consum d'alcohol:
 - Emplenament d'història clínica estandarditzada (EUROPASI).
 - Emplenament d'observacions del full d'antecedents biogràfics.
 - Altres instruments (AUDIT).

Fase 3. Intervenció

Nivells d'intervenció

1. Seguiment terapèutic individual.
2. Inclusió en activitats de tractament específic intrapenitenciari.
3. Utilització de recursos externs.

1. Intervenció terapèutica individual

- a. Teràpia individual.
- b. Detecció de consums.
- c. Seguiment social.
- d. Modificació del model de vida.

1.a. Teràpia individual

- Definició: La realització de sessions individuals de tractament.
- La teràpia individual la realitzarà el personal de tractament assignat.
- Objectius terapèutics:
 - *Promoure l'expressió de l'usuari mitjançant una escolta activa.*
 - *Acompanyar la persona en el procés de presa de consciència del seu estat emocional i psicològic.*
 - *Ajudar a adquirir insight de l'abast de la problemàtica i les dificultats que aquesta comporta.*
 - *Intervenir sobre els factors de risc que han influenciat en el desenvolupament de la problemàtica.*
 - *Mobilitzar els recursos personals de l'usuari.*
 - *Afavorir el reconeixement dels dèficits i capacitat per a afrontar els problemes.*
 - *Promoure el canvi.*

1.b. Detecció de consums

- Definició
 - És una eina de tractament que s'instrumenta conjuntament i coordinadament amb la resta d'intervencions.
 - Consisteix en la recollida de l'aire aspirat mitjançant l'Alco-test per detectar consums d'alcohol recents.
- Objectius
 - col·labora en l'autoregulació dels usuaris.
 - actua com a contenció externa.
 - promou el manteniment de l'abstinència.

1.c. Seguiment social

- Consisteix en la realització d'entrevistes amb familiars i membres significatius de l'entorn extern del subjecte.
- Objectius:
 - Coneixement de las característiques de l'entorn social, familiar, laboral, etc. de l'usuari.
 - Integració dels referents significatius en el treball terapèutic amb la finalitat de:
 - Intervenir en aspectes relatius a la dinàmica familiar.
 - Promoure la col·laboració en la detecció de les situacions de risc de consum.
 - Assessorar en relació amb la problemàtica associada amb el consum.

1.d. Modificació del model de vida

- Consisteix en la modificació de la situació penitenciària com a contingència terapèutica.
- Objectius:
 - Reduir les situacions de risc de consum.
 - Evitar conseqüències negatives dels consum a l'exterior (reincidència...).
 - Prevenir l'escalada de consum (disminueix l'accés a la substància).

1.d. Modificació del model de vida (cont.)

Tipus:

1. restricció de l'horari.
2. limitació de les sortides de cap de setmana.
3. fraccionament dels permisos.
4. canvis de fase.
5. canvi de grau de tractament.

2. Inclusió en activitats de tractament específic intrapenitenciari

a) Tractaments farmacològics:

- Desintoxicació
- Deshabitució

b) Altres recursos intrapenitenciaris: DAE, CAS, unitat hospitalària psiquiàtrica penitenciària, etc.

2.a. Programes específics

a. Motivacional.

b. Intensiu.

c. Prevenció de recaigudes.

2.a.a. Motivacional

Orientat a la presa de consciència sobre la situació del pacient en relació amb l'àmbit toxicològic en la recerca d'un posicionament sobre la seva realitat; és previ a l'intensiu.

2.a.b. Intensiú

Programa adreçat a dotar d'estratègies els usuaris per a afrontar la seva problemàtica toxicològica treballant per a aconseguir progressivament assolir l'abstinència.

2.a.c. Prevenció de recaigudes

- Programa d'autocontrol dissenyat amb l'objectiu d'ajudar els individus a anticipar i afrontar els problemes de recaiguda en el canvi d'aquestes conductes.
- Restabliment de l'abstinència en aquelles persones que han patit un procés de recaiguda.
- Retornar al medi on restaven inserits amb nous aprenentatges d'eines i habilitats per a prevenir noves recaigudes.

2.b. Tractaments farmacològics

a. Desintoxicació.

b. Deshabituarió.

2.b.a. Desintoxicació

- Indicació: quan existeix una síndrome de dependència fisiològica i s'estima que la interrupció brusca de la ingesta pot provocar una síndrome d'abstinència greu.
 - Fàrmacs:
 - Benzodiazepines.
 - Clometiazole (Distraneurine[®]).
 - Anticomicals (carbamazepina).

2.b.b. Deshabitució

- Ús de fàrmacs amb efectes sobre els sistemes cerebrals implicats en el desenvolupament de la dependència.
- Fàrmacs en deshabitució.
 - Disulfiran (Antabus[®]): efecte dissuasiu per la seva reacció en contacte amb l'alcohol.
 - Naltrexona: indicada en desintoxicació alcohòlica i en opiàcis; té efectes sobre el desig de consum.
 - Acamprosà: redueix el desig de consum.

3. Utilització de recursos externs

- Xarxa de recursos externs d'ajut a les toxicomanies:
 - CAS
 - Centre de dia
 - Pis terapèutic
 - Comunitat terapèutica
 - Unitats de desintoxicació
 - Alcohòlics anònims
 - Etc.

Recursos externs

- Criteris generals per a la seva utilització:
 - Quan s'hagi participat en tractaments específics intrapenitenciaris, una vegada hi hagi vinculació amb el medi extern.
 - Importància de coneixement per part de l'intern dels recursos externs.
 - Interessant la seva utilització una vegada hi hagi sortides a l'exterior.

Suggeriments per individualitzar les intervencions I

- **Intervenció terapèutica individual**

- Teràpia individual:

- En tots els casos en què hi hagi significativitat en alguna de les àrees, tant del full d'antecedents biogràfics, com del de consum actual.

- Detecció de consums:

- Sempre que es valori la possibilitat de consum a l'exterior.
- Significativitat en:
 - Historial addictiu
 - Tipologia delictiva
 - Sociolaboral (conducció)
 - Full de consum actual

Suggeriments per individualitzar les intervencions II

– Seguiment social

- Sempre que:

- L'entorn estigui rebent les conseqüències d'aquest consum.
- La situació familiar influeixi sobre el consum.

- Significativitat en:

- Àmbit familiar.
- Consum actual (situacions risc).
- Àmbit sociolaboral.

– Modificació del model de vida

- Quan sigui significatiu el full de consum actual

Suggeriments per individualitzar les intervencions III

- Inclusió en programes específics
 - Sempre que es valori un major grau de severitat.
 - Quan la problemàtica requereixi d'un abordatge de tractament amb major nivell d'intensitat.

Inclusió en programes específics

- Programa motivacional
 - Dóna positiu als ítems de freqüència, quantitat i situacions de risc i puntua positiu als ítems de motivació de canvi i actitud davant els consums.
 - Puntua positiu als antecedents de consum d'alcohol (historial addictiu i vinculació consum delictes), i s'observa manca de reconeixement de problema.

Inclusió en programes específics

- Programa intensiu
- Quan es donin tots els supòsits següents:
 - Dóna positiu a l'ítem de freqüència i al de situacions de risc (consum actual).
 - Té antecedents de consum d'alcohol (historial addictiu).
 - No ha realitzat tractament d'alcohol (historial addictiu). Caldrà fer una valoració de la durada, freqüència, intensitat i efectivitat si ha realitzat algun tractament.

Inclusió en programes específics

- Prevenció de recaigudes
- Quan es doni:
 - Dóna positiu a l'ítem de freqüència i quantitat (consum actual).

Més algun dels següents:

- Dóna positiu a antecedents de consum d'alcohol i a tractaments en historial addictiu.
- Significativitat en tipologia delictiva.

Inclusió en tractament farmacològic

- Serà derivat a tractament farmacològic

Quan:

- Ho sol·liciti l'usuari.
- Doni positiu als ítems de freqüència i quantitat (sempre que hi hagi l'acceptació prèvia de l'usuari).

Inclusió en tractament farmacològic

- Desintoxicació
 - Doni positiu als ítems de freqüència.
 - Quan es desprengui de les observacions l'existència de dependència.
 - Existeixi motivació per a realitzar-la.

Inclusió en tractament farmacològic

- Deshabitució:
 - Quan ho sol·liciti l'usuari.
 - Doni positiu als ítems de freqüència i quantitat (sempre que hi hagi l'acceptació prèvia de l'usuari).
 - De les observacions es desprengui que existeix risc de recaiguda en el consum.

2.c. Altres recursos penitenciaris

- DAE i CAS són recursos propis del medi extern que s'han adaptat al medi penitenciari per a aquells interns en què per les característiques individuals no poden realitzar-ho en un medi menys contenidor.
- Les derivacions s'adaptaran al perfil que cada un d'aquests serveis determini.

Derivació a recursos externs (CAS) I

- Quan es donin els dos supòsits següents conjuntament.
 - Que donin positiu als ítems de freqüència
 - Tinguin significativitat en les àrees:
 - Salut física
 - Salut mental
 - Àmbit sociolaboral
 - Àmbit familiar

Derivació als recursos externs (CAS) II

- Quan:
 - Hi hagi una significativitat en consum actual (nomes un ítem positiu).
 - Tinguin significativitat
 - historial addictiu
 - tipologia delictiva

3.1. Índice Europeo de Gravedad de la Adicción (EuropASI)

<p style="text-align: center;">INSTRUCCIONES</p> <ol style="list-style-type: none"> Completar totalmente. Cuando sea preciso utilizar: X = pregunta no contestada N = pregunta no aplicable Use un solo carácter por ítem Las preguntas rodeadas por un círculo van dirigidas al estudio de seguimiento. Las preguntas con asterisco son acumulativas, y deberían ser reformuladas para el seguimiento Existe espacio al final de cada sección para realizar comentarios adicionales <p>Ⓐ N.º de identific. <input style="width: 40px;" type="text"/></p> <p>B. TIPO DE TRATAMIENTO: ☐</p> <ol style="list-style-type: none"> Desintoxicación ambulatoria Desintoxicación hospitalaria Tratamiento sustitutivo ambulatorio Tratamiento libre de drogas ambulatorio Tratamiento libre de drogas hospitalario Centro de día Hospital psiquiátrico Otro hospital/servicio Otro Sin tratamiento <p>C. FECHA DE ADMISIÓN: <input style="width: 40px;" type="text"/></p> <p>Ⓓ FECHA DE LA ENTREVISTA: <input style="width: 40px;" type="text"/></p> <p>Ⓔ Hora de inicio: <input style="width: 20px;" type="text"/> <input style="width: 20px;" type="text"/></p> <p>Ⓕ Hora de fin: <input style="width: 20px;" type="text"/> <input style="width: 20px;" type="text"/></p> <p>Ⓒ TIPO: ☐</p> <ol style="list-style-type: none"> Ingreso Seguimiento <p>Ⓔ CÓDIGO DE CONTACTO: ☐</p> <ol style="list-style-type: none"> Personal Telefónico <p>1. SEXO: ☐</p> <ol style="list-style-type: none"> Varón Mujer <p>Ⓘ CÓDIGO DEL ENTREVISTADOR: <input style="width: 20px;" type="text"/></p> <p>Ⓚ ESPECIAL: ☐</p> <ol style="list-style-type: none"> Paciente finalizó la entrevista Paciente rehusó Paciente incapaz de responder 	<p style="text-align: center;">ESCALAS DE GRAVEDAD</p> <p>Las escalas de gravedad miden estimaciones de necesidades de tratamiento en cada área. El rango de la escala oscila desde 0 (no necesita ningún tratamiento) hasta 9 (tratamiento necesario en situación de riesgo vital). Cada escala está basada en historial de síntomas problema, estado actual y valoración subjetiva de sus necesidades de tratamiento en cada área. Para una mejor calificación de la gravedad, consultar el manual</p> <p style="text-align: center;">INFORMACIÓN GENERAL</p> <p>1. LUGAR DE RESIDENCIA ACTUAL: ☐</p> <ol style="list-style-type: none"> Ciudad grande (> 100.000) Mediana (10-100.000) Pequeña (rural) (< 10.000) <p>2. CÓDIGO DE LA CIUDAD: <input style="width: 40px;" type="text"/></p> <p>Ⓙ Desde cuándo vive usted en esa dirección <input style="width: 20px;" type="text"/> años <input style="width: 20px;" type="text"/> meses</p> <p>Ⓛ Esc. lugar de residencia, ¿es propiedad de usted o de su familia? ☐</p> <p>0 = No 1 = Sí</p> <p>5. EDAD: <input style="width: 20px;" type="text"/></p> <p>6. NACIONALIDAD: <input style="width: 20px;" type="text"/></p> <p>7. PAÍS DE NACIMIENTO DEL:</p> <p>Entrevistado <input style="width: 20px;" type="text"/></p> <p>Padre <input style="width: 20px;" type="text"/></p> <p>Madre <input style="width: 20px;" type="text"/></p> <p>Ⓜ ¿Ha estado ingresado en el último mes en un centro de este tipo? ☐</p> <ol style="list-style-type: none"> No Cárol Tratamiento de alcohol o drogas Tratamiento médico Tratamiento psiquiátrico Únicamente desintoxicación Otro <p>Ⓝ ¿Cuántos días? <input style="width: 20px;" type="text"/></p>	<p style="text-align: center;">SUMARIO DE LA AUTOEVALUACIÓN DEL PACIENTE</p> <ol style="list-style-type: none"> Ninguna Leve Moderado Considerable Extrema <p style="text-align: center;">RESULTADOS DE LOS TESTS ADICIONALES</p> <p>----- <input style="width: 20px;" type="text"/> <input style="width: 20px;" type="text"/></p> <p>----- <input style="width: 20px;" type="text"/> <input style="width: 20px;" type="text"/></p> <p>----- <input style="width: 20px;" type="text"/> <input style="width: 20px;" type="text"/></p> <p>----- <input style="width: 20px;" type="text"/> <input style="width: 20px;" type="text"/></p> <p style="text-align: center;">PERFIL DE GRAVEDAD</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr> <td></td> <td>9</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>8</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>7</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>6</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>5</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>4</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>3</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>2</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>1</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>0</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">PROBLEMAS MÉDICOS</td> <td></td> <td style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">EMPLEO DE FUERTES</td> <td></td> <td style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">ALCOHOL</td> <td></td> <td style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">DROGAS</td> <td></td> <td style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">LEGAL</td> <td style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">FAMILIASOCIAL PSICOLÓGICO</td> </tr> </table>		9										8										7										6										5										4										3										2										1										0									PROBLEMAS MÉDICOS		EMPLEO DE FUERTES		ALCOHOL		DROGAS		LEGAL	FAMILIASOCIAL PSICOLÓGICO
	9																																																																																																															
	8																																																																																																															
	7																																																																																																															
	6																																																																																																															
	5																																																																																																															
	4																																																																																																															
	3																																																																																																															
	2																																																																																																															
	1																																																																																																															
	0																																																																																																															
PROBLEMAS MÉDICOS		EMPLEO DE FUERTES		ALCOHOL		DROGAS		LEGAL	FAMILIASOCIAL PSICOLÓGICO																																																																																																							

*Versión preliminar

SITUACIÓN MÉDICA		
☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	1. ¿Cuántos veces en su vida ha estado hospitalizado por problemas médicos? (incluye sobredosis, delirium tremens, excluir deantoxiaciones)	☐ ☐
2. ¿Hace cuánto tiempo estuvo hospitalizado por problemas médicos? años meses		☐ ☐ años ☐ ☐ meses
3. ¿Padece algún problema médico crónico que continúe interfiriendo en su vida?		☐
0. No	1. Sí	
4. ¿Alguna vez ha estado infectado de hepatitis?		☐
0. No	1. Sí	
2. No lo sé	3. Responda contestar	
5. ¿Alguna vez se ha realizado las pruebas del VIH?		☐
0. No	1. Sí	
2. No lo sé	3. Responda contestar	
6. ¿Años de educación básica:		☐ ☐
7. ¿Años de educación superior (Universidad/Técnicos):		☐ ☐
8. Grado académico superior obtenido:		☐
9. ¿Tiene carnet de conducir en vigor?	0. No	1. Sí ☐
10. ¿Cuánto duró el periodo más largo de empleo regular? (ver el manual para definición) años meses		☐ ☐ años ☐ ☐ meses
11. ¿Cuánto duró el periodo más largo de desempleo? años meses		☐ ☐ años ☐ ☐ meses
12. Ocupación habitual (o última): (especificar detalladamente)		☐
13. Patrón de empleo usual en los últimos 3 años		☐
1. Tiempo completo	2. Tiempo parcial (horario regular)	3. Tiempo parcial (horario irregular, temporal)
4. Estudiante	5. Servicio militar	6. Retirado/invalidez
7. Desempleado (incluye ama de casa)	8. En ambiente protegido	
14. En caso afirmativo, ¿hace cuántos meses?		☐ ☐
15. ¿Cuál fue el último resultado del test?		☐
0. VIH-negativo	1. VIH-positivo	2. No lo sé
3. Responda contestar		
16. ¿Está tomando alguna medicación prescrita de forma regular para un problema físico?		☐
0. No	1. Sí	
17. ¿Recibe alguna pensión por invalidez médica? (excluir invalidez psiquiátrica)		☐
0. No	1. Sí	
18. ¿Ha sido tratado por un médico por problemas médicos en los últimos 6 meses?		☐
0. No	1. Sí	
19. ¿Cuántos días ha tenido problemas médicos en el último mes?		☐ ☐
IR A LAS PREGUNTAS 12 Y 13, POR FAVOR, VEDA AL PACIENTE QUE UTILICE LA ESCALA DE AUTOEVALUACIÓN		
EMPLEO/SOPORTES		
20. ¿Cuántos días trabajó durante el último mes? (excluir tráfico, prostitución u otras actividades ilegales)		☐ ☐
21. ¿Recibió dinero para su mantenimiento de alguna de las siguientes fuentes durante el último mes?		☐
22. ¿Empleo?	0. No	1. Sí ☐
23. ¿Pago?	0. No	1. Sí ☐
24. ¿Ayuda social?	0. No	1. Sí ☐
25. ¿Pensión o seguridad social?	0. No	1. Sí ☐
26. ¿Comparteros, familiares o amigos?	0. No	1. Sí ☐
27. ¿Legal?	0. No	1. Sí ☐
28. ¿Prostitución?	0. No	1. Sí ☐
29. ¿Otras fuentes?	0. No	1. Sí ☐
30. ¿Cuál es la principal fuente de ingresos que tiene? (utilice los códigos 10-17)		☐
31. ¿Tiene deudas?	0. No	1. Sí ☐
1. Sí _____ (cantidad)		
32. ¿Cuánto le han molestado o preocupado estos problemas médicos en el último mes?		☐
33. ¿Qué importancia tiene ahora para usted el tratamiento de estos problemas médicos?		☐
ESCALA DE GRAVEDAD PARA EL ENTREVISTADOR		
34. ¿Cómo puntuaría la necesidad del paciente de tratamiento médico?		☐
PUNTUACIONES DE VALIDEZ		
La información anterior está significativamente distorsionada por:		
35. ¿Imagen distorsionada del paciente?	0. No	1. Sí ☐
36. ¿La incapacidad para comprender del paciente?	0. No	1. Sí ☐
Comentarios		
37. ¿Cuántas personas dependen de usted para la mayoría de su alimento, alojamiento, etc.?		☐
38. ¿Cuántos días ha tenido problemas de empleo/ desempleo en el último mes?		☐ ☐
IR A LAS PREGUNTAS 22 Y 23, POR FAVOR, VEDA AL PACIENTE QUE UTILICE LA ESCALA DE AUTOEVALUACIÓN		
39. ¿Cuánto le han molestado o preocupado estos problemas de empleo en el último mes?		☐
40. ¿Qué importancia tiene ahora para usted el asesoramiento para estos problemas de empleo?		☐
ESCALA DE GRAVEDAD PARA EL ENTREVISTADOR		
41. ¿Cómo puntuaría la necesidad del paciente de asesoramiento para empleo?		☐
PUNTUACIONES DE VALIDEZ		
La información anterior está significativamente distorsionada por:		
42. ¿Imagen distorsionada del paciente?	0. No	1. Sí ☐
43. ¿La incapacidad para comprender del paciente?	0. No	1. Sí ☐
Comentarios		

3.7. Test AUDIT

Ítem	Criterios operativos de valoración
1. ¿Con qué frecuencia consume alguna bebida alcohólica?	0. Nunca 1. Una o menos veces al mes 2. De 2 a 4 veces al mes 3. De 2 a 3 veces a la semana 4. Cuatro o más veces a la semana
2. ¿Cuántas consumiciones de bebidas alcohólicas suele realizar en un día de consumo normal?	0. 1 o 2 1. 3 o 4 2. 5 o 6 3. De 7 a 9 4. 10 o más
3. ¿Con qué frecuencia toma 6 o más bebidas alcohólicas en una sola ocasión de consumo?	0. Nunca 1. Menos de una vez al mes 2. Mensualmente 3. Semanalmente 4. A diario o casi a diario
4. ¿Con qué frecuencia en el curso del último año ha sido incapaz de parar de beber una vez había empezado?	0. Nunca 1. Menos de una vez al mes 2. Mensualmente 3. Semanalmente 4. A diario o casi a diario
5. ¿Con qué frecuencia en el curso del último año no pudo hacer lo que se esperaba de usted porque había bebido?	0. Nunca 1. Menos de una vez al mes 2. Mensualmente 3. Semanalmente 4. A diario o casi a diario
6. ¿Con qué frecuencia en el curso del último año ha acortado o bebido en ayunas para recuperarse después de haber bebido mucho el día anterior?	0. Nunca 1. Menos de una vez al mes 2. Mensualmente 3. Semanalmente 4. A diario o casi a diario
7. ¿Con qué frecuencia en el curso del último año ha tenido remordimientos o sentimientos de culpa después de haber bebido?	0. Nunca 1. Menos de una vez al mes 2. Mensualmente 3. Semanalmente 4. A diario o casi a diario
8. ¿Con qué frecuencia en el curso del último año no ha podido recordar lo que sucedió la noche anterior porque había estado bebiendo?	0. Nunca 1. Menos de una vez al mes 2. Mensualmente 3. Semanalmente 4. A diario o casi a diario
9. ¿Usted o alguna otra persona han resultado heridos porque usted había bebido?	0. No 2. Sí, pero no en el curso del último año 4. Sí, el último año
10. ¿Algún familiar, amigo, médico o profesional sanitario ha mostrado preocupación por su consumo de bebidas alcohólicas o le ha sugerido que deje de beber?	0. No 2. Sí, pero no en el curso del último año 4. Sí, el último año